

راهنمای کاربردی مشاوره با مسلمانان

دکتر ذبیح‌الله کاوه فارسانی
استاد گروه مشاوره دانشگاه شهرکرد

دکتر منصوره سهدانی
استاد گروه مشاوره دانشگاه شهید چمران اهواز

علی اکبر ظفیری راده
دانشجوی دکتری مشاوره خانواده دانشگاه شهید چمران اهواز

مجید اکبری
کارشناسی ارشد روان‌شناسی دانشگاه اصفهان

عنوان و نام پدیدآور	: راهنمای کاربردی مشاوره با مسلمانان/ [ویراستاران سمیرا احمد، منا عامر] ؛ مترجمان ذبیح‌الله کاوه‌فارساتی... [و دیگران].
مشخصات نشر	: شهرکرد: جهاد دانشگاهی، واحد استان چهارمحال و بختیاری، انتشارات، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۳۹۲ ص.
شابک	: 978-622-720506-0
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: Counseling Muslims : handbook of mental health issues and interventions ,c2012.
یادداشت	: مترجمان ذبیح‌الله کاوه‌فارساتی ، منصور سودانی ، علی‌اکبر ظفری‌زاده، مجید اکبری.
موضوع	: مشاوره میان فرهنگی
موضوع	: Cross-cultural counseling
موضوع	: مشاوره -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Counseling -- Religious aspects -- Islam
موضوع	: روان‌پزشکی میان فرهنگی
موضوع	: Psychiatry, Transcultural
شناسه افزوده	: احمد، سمیرا، ویراستار
شناسه افزوده	: Ahmed, Sameera
شناسه افزوده	: عامر، منا ویراستار
شناسه افزوده	: Sameer, Mona M.
شناسه افزوده	: کاوه‌فارساتی، ذبیح‌الله، مترجم
شناسه افزوده	: جهاد دانشگاهی. واحد استان چهارمحال و بختیاری. انتشارات
رده بندی کنگره	: BF۶۳۶/۷
رده بندی دیویی	: ۱۵۸/۳۰۸۸۲۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۱۲۵۷۶۶

چهار محال و بختیاری

راهنمای کانون مشاوره با مسلمانان

ویراستاران: حمیرا احمدی، منا عامر

دکتر ذبیح‌الله کاوه فارسانی - دکتر منصور سوبانی - اکبر ظفری زاده - مجید اکبری

ناشر: جهاد دانشگاهی واحد چهار محال و بختیاری

• چاپ اول: بهار ۱۳۹۹ • تعداد: ۵۰۰ • قیمت: ۳۲۰۰ تومان

ISBN: 978-622-7205-06-0

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۰۵-۰۶-۰

فهرست مطالب

۹	 سخن مترجمان
---	-------------------

بخش اول

اعتقادات مسلمانان

در یک چارچوب مشاوره‌ای

۱۳	 فصل اول: اسلام، مسلمانان و سلامت روانی
۲۵	 فصل دوم: اهمیت سلامت روانی، بیماری و درمان
۴۱	 فصل سوم: ادجی و غدیستی در سلامت روانی

بخش دوم

روش‌ها و مصاحبه‌ها

۵۷	 فصل چهارم: مصاحبه‌ی سلامت روانی و مول‌بندی فرهنگی
۷۵	 فصل پنجم: ارزیابی و آزمون‌سازی روان‌شناختی
۸۹	 فصل ششم: مشاوره - روان‌درمانی فردی
۱۱۹	 فصل هفتم: درمان نظام خانواده و نگرش‌های پست‌مدرن
۱۳۵	 فصل هشتم: مداخلات اسلامی (مداخلات اسلام‌محور)
۱۶۱	 فصل نهم: مداخله و پیشگیری اجتماع‌محور

بخش سوم

تنظیم خدمات

۱۸۳	 فصل دهم: مراکز روانپزشکی بیماران بستری
۱۹۹	 فصل یازدهم: خدمات اجتماعی خانه‌محور
۲۱۵	 فصل دوازدهم: مراکز مشاوره‌ی دانشگاهی

بخش چهارم

گرایش به دین اسلام

۲۳۱	 فصل سیزدهم: گرایش به دین اسلام
-----	--------------------------------------

۲۵۵ فصل چهاردهم: جوانان و نوجوانان

۲۸۵ فصل پانزدهم: پناهندگان

بخش پنجم

مسائل خاص

۳۱۳ فصل شانزدهم: خشونت خانوادگی

۳۳۳ فصل هفدهم: تمایلات و اختلالات جنسی

۳۵۹ فصل هجدهم: سوء مصرف مواد

www.ketab.ir

سخن مترجمان

بدون شک فرهنگ در شیوهی ارائه‌ی خدمات مشاوره‌ای نقش بسیار مهمی ایفا می‌نماید. بنابراین بی‌توجهی به مسائل فرهنگی مانعی بزرگ در پیشبرد روند درمانی ایجاد خواهد کرد. این در حالی است که در ممالک شرقی آموزش و پژوهش در زمینه‌ی روان‌شناسی بدون توجه به نظام‌های دانش بومی یا چارچوب اجتماعی و فرهنگی، تحت سیطره‌ی نظریه‌ها و الگوهای که در کشورهای غربی توسعه یافته و ارائه شده قرار گرفته‌اند.

در این سخن قرآن کریم به‌عنوان یگانه منبع عظیم و نامخدوش وحی، ضمن ارائه‌ی تحلیل‌های مرتبط با فرایندهای روانی در زمینه‌ی ارتباط میان جسم با ذهن و روان؛ روش‌شناسی نحوه‌ی مطالعه‌ی ادراک، عواطف، انگیزش، تعلیم، سبب‌های اخلاقی، شناخت ارزش‌ها، شیوه‌ی شکل‌گیری گرایش‌ها و شخصیت فرد، واکاری خودشناسی آدمی، تأثیر انجام اعمال مذهبی، آرامش‌بخشی، راهنمایی و مشاوره، سلامت معنوی و عوارض آن را با استیاد بشر قرار می‌دهد. به عبارت دیگر دین مبین اسلام با تکیه بر تعالیم قرآنی و سیره‌ی عملی نبی مکرم اسلام حضرت محمد (ص) و ائمه‌ی معصومین (علیهم‌السلام) تحلیل نظام‌مندی از واقعیت ارائه می‌دهد که انسان را به‌گونه‌ی گوناگون فردی تا اجتماعی انسان را در برمی‌گیرد. روش‌های شناخت خود و دیگران، اهداف زندگی، یک زندگی سالم، فرایندهای اجتماعی، شیوه‌های فرزندپروری، مدیریت محیط زندگی و انواع پاداش و تنبیه از مهم‌ترین مقولاتی هستند که بدان پرداخته شده است.

این کتاب با عنوان مشاوره با مسلمانان در ۱۸ فصل در اصل برای آموزش و راهنمایی مشاوران کشورهای غیراسلامی که هیچ‌گونه آشنایی با دین مبین اسلام ندارند، تهیه شده است، تا بدانند هنگام مشاوره با مراجعان مسلمان چه اقداماتی را انجام دهند و چه نکاتی را رعایت نمایند. اما برای مشاوران کشور ایران هم که علاقه‌ای به یادگیری مشاوره‌ی چند فرهنگی دارند، کتاب ارزشمندی است. از جمله ویژگی‌های این کتاب می‌توان به این نکته اشاره کرد که در فصل‌های مختلف آن به‌منظور درک هرچه بهتر مفاهیم، مثال‌ها و نمونه‌های واقعی متناسب با موضوع نیز ارائه شده است. بیان این نکته نیز ضروری است که هر چند مترجمان تلاش نمودند تا با صرف وقت بسیار کتابی را به محضر خوانندگان ارائه دهند که به لحاظ ترجمه دارای متنی روان و شیوا باشد. اما بدون شک این کتاب خالی از اشکال نیست و همیشه با آغوش باز پذیرای دیدگاه‌ها و پیشنهادها و سازنده‌ی خوانندگان محترم خواهیم بود.